

ANNONSE

Melodi Grand Prix

Oslo Spektrum 27. februar

KJØP BILLETTER HER

Kronikk: Dommerne må melde fra om barnemishandling

TRUDE TRØNNES-CHRISTENSEN ADVOKAT | THEA W. TOTLAND ADVOKAT
| FRIDTJOF PIENE GUNDERSEN ADVOKAT

OPPDATERT: 05.FEB. 2016 11:23 | PUBLISERT: 05.FEB. 2016 21:15

FOTO: Bjørge, Stein

Et betydelig antall barn kunne trolig vært reddet fra vold og mishandling hvis norske dommere hadde tenkt gjennom sin rolle og sitt ansvar.

ANNONSE

Foreldres vold mot barn er vanskelig å avsløre. Kanskje mest fordi det er vanskelig å tro at det skjer. Men også fordi man i noen historier

om vold mot barn tror at varsleren har en skjult agenda. Dette landskapet er komplisert og sammensatt. Så komplisert at de som skal håndtere det bør ha en særskilt kompetanse. Hvordan står det til med domstolene våre? Hvor befinner de seg i dette området?

Trude Trønnes-Christensen, advokat

En av yrkesgruppene med best tilgang til opplysninger som kan gi grunnlag for mistanke, er dommere. I barnefordelingssaker kommer det ofte frem forhold som gir grunnlag for mistanke om at barn er utsatt for vold og overgrep. Men dommerne melder ikke fra, for de hevder seg unntatt meldeplikten etter barnevernloven, som gjelder offentlig ansatte som er i kontakt med barn.

Rettens håndhevere velger dermed å unndra seg sin plikt til å beskytte barn. FNs

Thea W. Totland, advokat

barnekonvensjon Art 19, som er vedtatt som norsk lov, pålegger enhver norsk myndighet, også domstolene, å forhindre vold mot barn. Et betydelig antall barn kunne sannsynligvis vært reddet fra vold og mishandling hvis norske dommere hadde tenkt gjennom sin rolle og sitt ansvar.

Dømmes til å bo hos overgriperen

Bedre blir det ikke av at konkrete mistanker om vold ikke trekkes inn i avgjørelsesgrunnlaget i barnefordelingssaker.

Fridtjof Piene Gundersen, advokat

En typisk situasjon er at en av foreldrene mistenker den andre for å utsette barnet for vold eller seksuelle overgrep. Politiets initiativ blir det foretatt et tilrettelagt avhør av politiet, som forteller om vold og seksuelle overgrep.

Dommeren i barnefordelingssaken kjenner

til at avhøret er foretatt, men unnlater å innhente det. Forelderen som har meldt mistanken, oppfattes som pågående, støyende og konfliktskapende, og dermed lite troverdig. Derfor unnlater den sakkyndige psykologen å snakke med barnet om at det blir utsatt for vold og misbrukt seksuelt.

Når dommeren og den sakkyndige unnlater å skaffe seg kunnskap om mistanken, er det selvsagt vanskelig å handle på bakgrunn den. Resultatet av at retten ikke kjenner til barnets forklaring, kan være at barnet blir dømt til å bo hos overgriperen.

” *Noen ganger må han sitte innelåst i et mørkt rom, forteller han til pappa*

 Tweet

 Del

Ofte hjelper det heller ikke at dommeren kjenner grunnlaget for mistanken om vold og seksuelle overgrep, for det barnet forteller kan være så fryktelig at man allikevel ikke orker å forholde seg til det. Da er det enkleste å tolke barnets utsagn som utslag av en foreldrekonflikt.

Ingen tror på pappa

Vi kan kalle ham Morten – en gutt som i mange år har tryglet pappaen sin om å få bo hos ham. Han har noen temmelig vonde opplevelser med mammaen sin. Hun skriker til ham, tvinger i ham mat når han ikke spiser fort nok og holder så hardt i ham at han får blåmerker. Noen ganger må han sitte innelåst i et mørkt rom, forteller han til pappa.

Pappa har i mange år forsøkt å hjelpe Morten, men ingen tror ham. Barnevernet har en god tone med mor som har et barnefagsyrke, mens far på sin side virker intens og krevende. Samtidig er han redd, for han har også opplevd mors sinne og vold, selv om han som voksen mann ikke tok skade av det.

Alle forsøk på å få fast bosted for Morten hos far har mislykkes. Retten har trodd at sønnen var påvirket av far. Til slutt trodde sakkyndige på Morten, men lagmannsretten var immun mot tanken på at mors vold kunne være virkelig, og dømte (igjen) Morten til å bo hos mor. Etter lagmannsrettens dom våknet barneverntjenesten og akutt plasserte gutten vekk fra mor.

” *Men henleggelsen leder så
altfor ofte sakkyndige og
dommere til å gjøre det mest
bequemmelige – å se bort fra*

hva barnet forteller.

Så har vi politiet. Vårt kontor får flere henvendelser fra fortvilte foreldre som opplever at barn forteller om vold og overgrep, men at politiet ikke tar saken alvorlig nok. Etterforskningen blir deretter.

Grunnene kan være utenforliggende, som ressursmangel. Manglende innsikt i barnepsykologi kan også føre til svikt i forståelsen av det barnet formidler om vold eller overgrep.

Og selv om politiet gjør sitt beste, er ofte bevisene ikke sterke nok til å ta ut tiltale. Det betyr ikke nødvendigvis at bevisene er dårlige eller kan ses bort fra. I barnesaker er det ikke samme beviskrav som i andre straffesaker. Dermed kan mindre enn 50 prosent sannsynlighet for at barnet har vært utsatt for overgrep, være nok til å gripe inn. Men henleggelsen leder så altfor ofte sakkyndige og dommere til å gjøre det mest bekvemmelige – å se bort fra hva barnet forteller.

Barnevernet ikke helt med

Barna våre har en egen etat som skal passe på at omsorgen de blir gitt er god nok. I flere av våre saker ser vi et barnevern som ikke helt klarer å håndtere

slike saker på klokt vis. Ikke sjelden velger barnevernet å alliere seg med én forelder og tenke at den andre har manipulert barnet til å fortelle om vold og overgrep.

Vi har et tospors system i Norge. Vi har lovgivning som regulerer forholdet barn og foreldre, og vi har en egen barnevernlovgivning. Dette gjør det vanskelig i historier som denne:

En mor melder mistanke om at barnet utsettes for overgrep hos far. Hun kan da få beskjed om at barnevernet vil ta omsorgen fra begge foreldrene dersom hun ikke starter en barnefordelingssak for å ta omsorgen fra far. Slik skyves barnevernets ansvar over på foreldrene. Og dette svekker barnas beskyttelse mot vold og overgrep.

” *Vi ser flere tilfeller hvor barnet ender med å bli dømt til å bo hos den mulige overgriperen*

For i barnefordelingssaken blir mor kanskje ikke trodd. Hun vil mistenkes for å ville ramme far og blir betraktet som konfliktskapende og manipulerende.

Egen barne- og ungdomsdomstol

Vi ser flere tilfeller hvor barnet ender med å bli dømt til å bo hos den mulige overgriperen. Og vi ser også saker hvor barnevernet ikke tror på melderer, men forholder seg til den andre forelder som den gode omsorgsgiver – uten å gjøre de nødvendige undersøkelser.

Når det svikter her, så hjelper det mindre om alle andre, herunder helsepersonell, blir flinkere til å melde fra om blå merker og seksualisert adferd. De som tar imot meldingene må ha kompetansen til å håndtere dem klokt og riktig.

I en sak hvor vi konfronterte saksbehandler med nettopp dette, sukket hun og sa at slike saker er så vanskelige, vi vet ikke nok. I en så oppgitt situasjon kan en god begynnelse være å ta barnet på alvor og legge til side så vel positive som negative fordommer om foreldrene.

” *Barna er det kjæreste vi har.
De trenger de klokeste
hodene til å fatte avgjørelser*

Hva kan gjøres? Etter vårt syn vil det å opprette en

barne- og ungdomsdomstol hjelpe et godt stykke på vei. En slik særdomstol kan behandle alle saker som gjelder barn, og hvor beskyttelsen av barnet mot vold og seksuelle overgrep er et offentlig ansvar.

Det kan skje uavhengig av om saken kommer inn som en barnefordelingssak eller en barnevernssak. Dommere i en slik domstol bør ha tilleggsutdanning innen barnefag, og se på det som sin oppgave å gjøre seg kjent med mistanker om vold og overgrep mot barn.

For barna er det kjæreste vi har. De trenger de klokeste hodene til å fatte avgjørelser, og vi må gi dem mye tid og rause budsjetter.

Vi vet at Regjeringen Solberg har nedsatt et offentlig utvalg med mandat til å vurdere innføring av en barne- og ungdomsdomstol. Vi håper utvalget arbeider raskt. Barna fortjener det.

- Barnevernet går i krigen for barna: «Når du lirer av deg hvor kyniske og kunnskapsløse barnevernet er, trækker du på tusenvis av barn»
- Helsesøstre må si ifra: [Kripos-etterforsker: – Ser du blåmerker på rare steder, må det ringe en bjelle](#)
- Helsesøster Solveig Ude: «Derfor spør jeg foreldrene om de slår»

Få med deg debattene hos Aftenposten meninger på [Facebook](#) og [Twitter](#).

[Barnemishandling](#)

[Barnevern](#)

[Rettsikkerhet](#)

Klikk for relaterte artikler

De viktigste meningene

Rett i mailboksen. 3 dager i uka.

Vi setter stor pris på at du deler ny kunnskap, dine egne erfaringer og diskuterer med oss og andre lesere.

Du må bruke ditt fulle navn for å delta i debattene.

Debatten vil bli moderert i ettertid.

Kommentarer Nettsamfunn

♥ Anbefal

🔗 Del

Eldste først ▾

Start diskusjonen...

Rune Fardal · for 8 minutter siden

Interessant lesning. Særlig denne dynamikken der en tilsynelatende frustrert forelder oppfattes negativt, mens den andre av kulturelle grunner oppfattes best. Nylig beskrev media mødre som dreper og det er alt for ofte feil i vurderinger av hvem av foreldrene som er best egent. I 2008 skrev jeg i Dagbladet om hvordan sakkyndige psykologer gir barna til psykopat-foreldre. Denne dynamikken, kjent som projektiv identifikasjon, snur virkeligheten på hodet. Det er på tide man blir kjent med dette så dommere kan slutte sende barn til den minst egnede forelder.

<http://www.dagbladet.no/nyhete...>

^ | ▾ · Rediger · Svar · Del ▾

ANNONSE

A SISTE FRA KRONIKKER

**Kronikk:
Dommerne må
melde fra om
barnemishandling**

**Fryktkulturen
i helsevesenet
er til skade for
oss alle |
Kristin
Kornelia Utne
og Petter Risøe**

**Feil personlig
trener kan gi
helseskader |
Jorunn
Sundgot-
Borgen og
Solfrid
Bratland-
Sanda**

**«Internett er
ikke en kilde
til pedagogisk
seksualundervisning»**

**«Dette
asylmottaket
blir
menneskefiendtlig»**

**Nå har det
ukorrekte og
dypt urimelige
ått
stjernestatus i
amerikansk
politikk**

TIL FORSIDEN

TIL TOPPEN

TIPSTELEFON 02286

TIPS PÅ E-POST

KRYPTERT E-POST

DEBATTINNLEGG PÅ E-POST

SENTRALBORD 22 86 30 00

ANNONSER 815 000 15

KUNDESERVICE 05040

VIS AKERSGATA 55 I KART

ADRESSE

Akersgata 55, 0180 OSLO

SJEFREDAKTØR OG ADMINISTRERENDE DIREKTØR

Espen Egil Hansen

POLITISK REDAKTØR

Trine Eilertsen

NYHETSREDAKTØR

Håkon Borud

KULTURREDAKTØR

Sarah Sørheim

FEATUREREDAKTØR

Lillian Vambheim

REDAKTØR

Harald Stanghelle

ADM. DIR. AFTENPOSTEN MOBIL

Anette Mellbye

PERSONVERNPOLICY OG COOKIES

Alt innhold er opphavsrettslig beskyttet. © Aftenposten. ACAP-beskyttet. Personvernpolicy og cookies. Aftenposten arbeider etter Vær Varsom-plakatens regler for god presseskikk. Aftenposten har ikke ansvar for innhold på eksterne nettsider som det lenkes til.